

UTAZÁS A BALATON KÖRÜL

Eötvös Károly a XX. század fordulóján megírta nagy sikert aratott elbeszélésfüzérét *Utazás a Balaton körül* címmel. Korabeli útikönyv, anekdotagyűjtemény, egyfajta nagyító a Balaton kultúrtörténetéhez, a borosgazdák, halászok, betyárok és irodalmárok életébe. Szerteágazó mű, melynek keretei túlmutatnak hazánk legnagyobb taván. 124 évvel később volt szerencsém hasonló utazáson részt venni a magyar horgászirodalom nagy alakjával, a Balaton írójával, *Zákonyi Botonddal*.

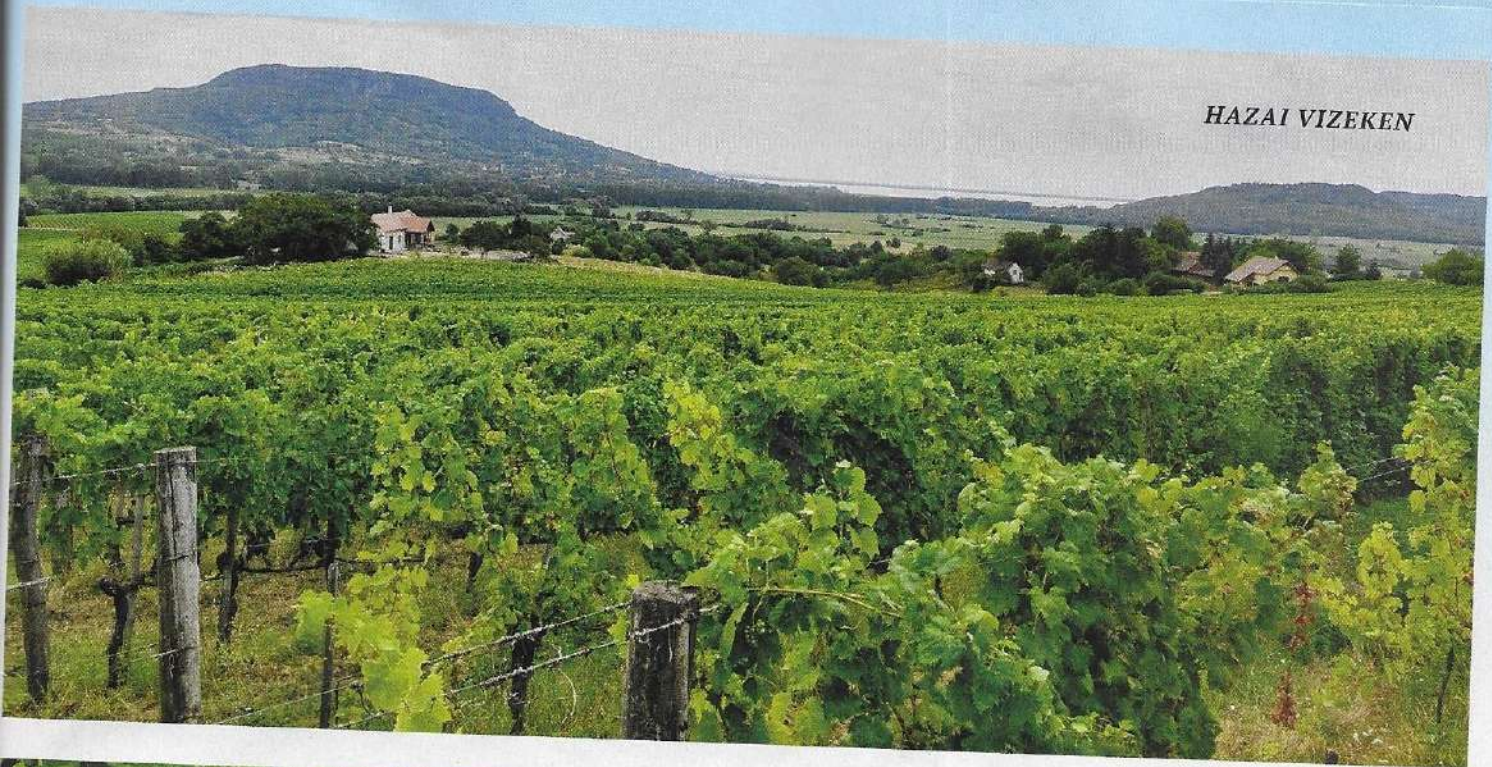
Írta és fotózta: SZITTNYAI ZALÁN

A meghívás Balatonakaliba szólt, Boti nyári menedékhelyére. Megannyi horgászt, színművészt, irodalmárt láttak már vendégül az akali diófa alatt az elmúlt évtizedekben. Ezúttal velem tartott *Lovas Feri* barátom is a ködös Albionból. Igazi balatoni körutazást terveztünk, hogy mindenütt

megismerjük a hely szellemét, a *genius loci*t. Találkozókat szerveztünk borászokkal, balatoni emberekkel és természetesen horgászatot. Az utóbbira maradt a legkevesebb időnk, de erről majd később.

Vasárnap este megérkezett rég látott barátom, a viszontlátás öröme néhány pohár tokaji furminttal koccintottunk, közben

szóttuk a szót, és csomagoltuk horgászfelszereléseinket. A balatoni kampózásra természetesen csak balatoni ihletésű öreg horgászszerszökökkel készültünk, Horgászciikk Készítő Szövetkezet Balaton Mester tonkinbottal az ötvenes évekből, HOKÉV bambuszbottal kicsit későbből, és tárolóorsókkal. Nádi úszós pecázást terveztünk. Azért

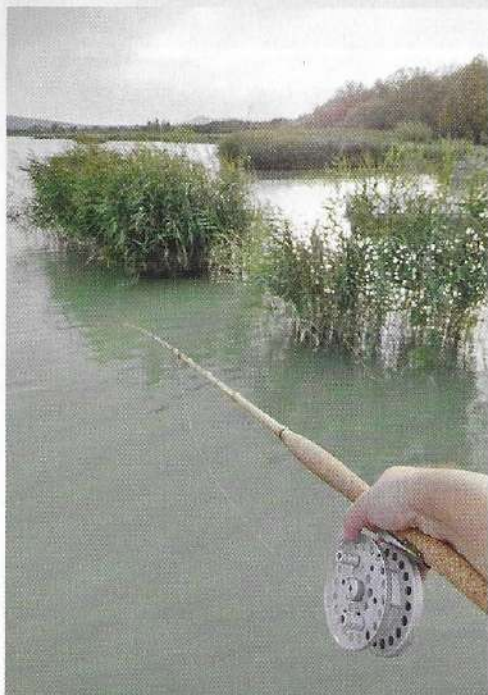

egy nyolcvanas évekbeli Hokév Balaton üvegbotot is bekészítettem Neptun MPO-X 400-as orsóval, ha esetleg fenekezésre kerülne sor. A pakolás és a palack végeztével nyugovóra tértünk. Sokat nem aludtunk, nem akartuk fecsérelni az időt. A reggeli kotyogós kávé irányba állított minket a Balaton felé.

Boti már várt ránk, híres villásreggelije kellő energiával töltött fel mindannyiunkat, így indulhattunk a Szent György-hegyre, ahol *Török Csaba* barátom várt bennünket a

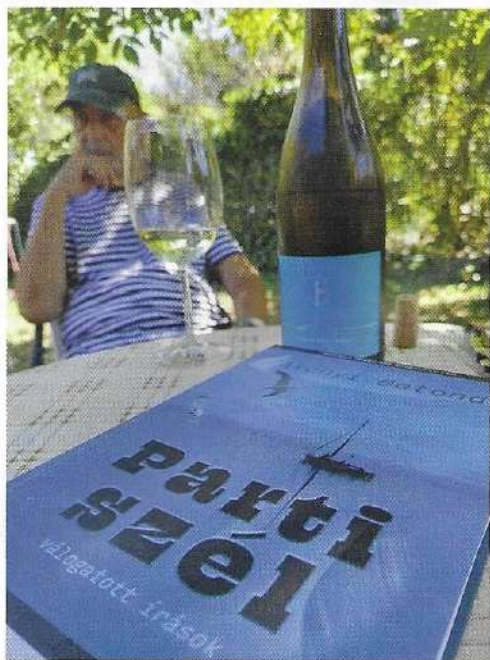
2HA Szőlőbirtokon. A Káli-medencében autózva vendéglátónk mesélt a környező hegyekről, vulkánokról, tengerszemekről, bazaltorgonákról, a Gulácsról, a Csobáncról és a szigligeti várról. Az útidő sirályként szállt tova, hamarosan a Szent György-hegy lankáin kaptattunk felfelé, szőlősorok és olajfák között. Nem elírás, élő olajfák között, hi-

szen Csaba kísérletező kedve szinte végtelen, így mára több, mint ötven termő olajfája van a hegyen, sőt, az első magyar olívaolajat is elkészítette.

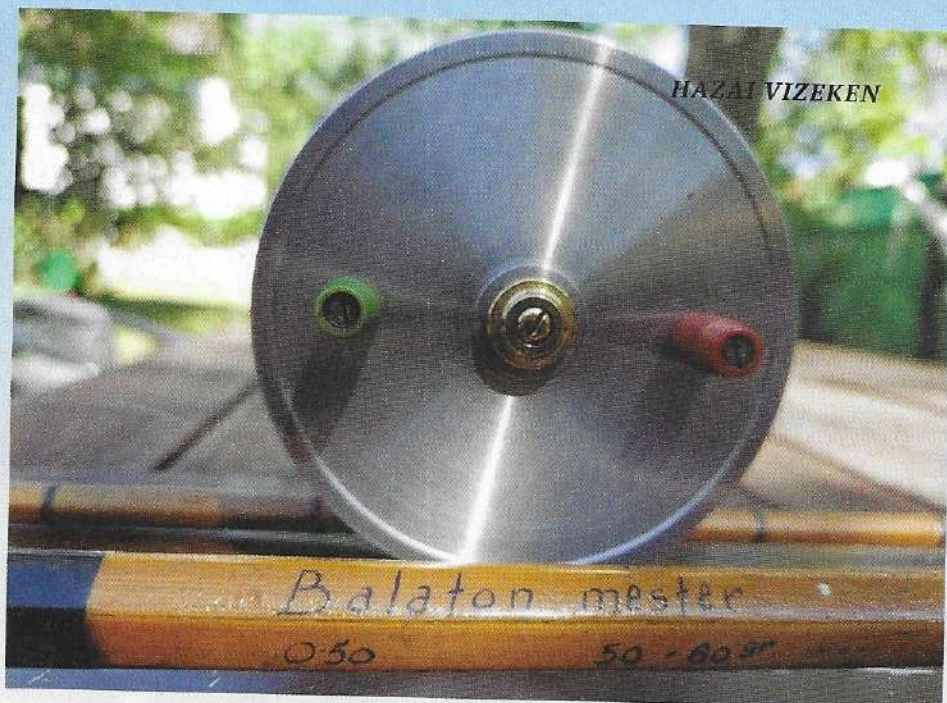
A birtokra érve az ismerkedés percei után a társaság elhalkult kisé, a csodálatos panoráma mindenkét lenyűgözött. Azt hiszem, a hely szelleme itt érintett meg minket először igazán. A borosgazda pedig csak mesélt, hogyan telepítette elsőként az ősi etruszk szőlőfajtát, a *sangioveset* a hegyen, mely akkoriban még tabunak számított, így a

toszkan *Brunello di Montalcinora* rímelő szójátékként megszületett a *Tabunello*, amely az egyik legszébb magyar vörösborrá érett az évtizedek alatt. Ellenpárjaként megkóstoltuk a Szent György-hegyi olaszrizlingjét is, ami különleges élmény, hiszen a Téli berekben is megjelenik, amikor *Lajhár* hasonló rizlinggel kínálja *Tutajosékat* a vonaton. Ahogy *Fekete István* is írta, olyan, mint az „anyatej”. Rengeteg dolog került szóba, Boti irodalmi szakácskönyve, *Hamvas Bélától A bor filozófiája*, a Balaton

tájépítészte, hiszen a szőlő, mint kultúrnövény szép mintát rajzol a hegyekre. És a csend. A csend, ami a téli, nyugalmas hónapokban át-
szövi a tájat, a prэшázakat.

Elköszöntünk Csabától és a Szent György-hegytől, volt még pár óránk sötétedésig, nádi pecát terveztünk. A szeszélyes Balaton azonban másként gondolta, másodfokú viharjelzés fogadta a társaságot a parton. A csónakos horgászat kizár-

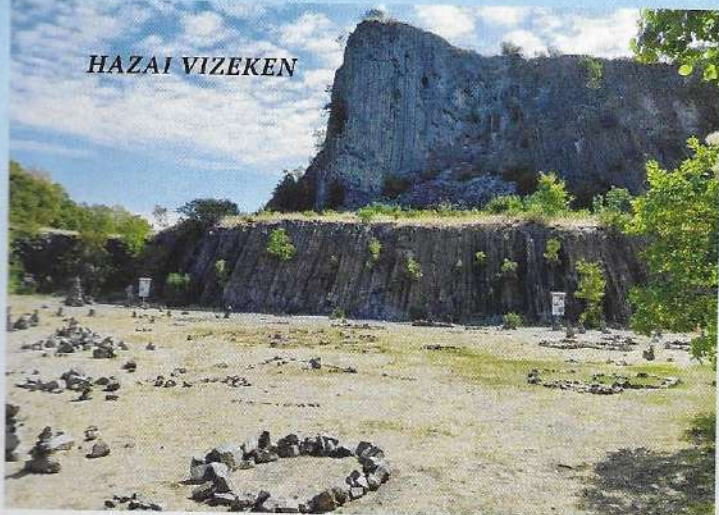
va, maradt a nádi úszózás a parton, stégről, igencsak hullámozó vízben. Hangulatunkat nem ronthatta el az erős szél, a halak kapókedvét annál inkább. Persze Boti azért jó pár kezeget partra tessékelt fenekezve – hiába no, mégiscsak a kezében van megannyi balatoni évtized. Az este a Szent György-hegyi borok további tanulmányozásával telt.

A másnap hajnali csónakos pecát az erős szél ismét megghiúsította, de nem bántuk, pihentünk egy kicsit, és vártuk *Petrenka Noémít*, hogy a *Kapás-Mamás Podcast* újabb epizódját vegyük fel az akali diófa alatt. Hogy a beszélgetés kellően olajozott legyen, egy paloznaki bort, a Parti szelet töltöttem a poharakba, mely nevében rímel Boti remek könyvére. A nagyszerű délután után *Csöngé Ferivel*, a Balaton „mindenesével” – ahogyan ő fogalmazott – csónakos halkeresést terveztünk. A parti szél ezúttal sem nekünk fújt, így alsóörsi kikötői kampózás következett, néhány bodorkával és sajnos több törpeharcsával. Valós probléma a Balatonon! Az este további részében egy Szent György-hegyi pezsgővel néztük a csillagokat.

A harmadik nap is igen eseménydúsnak ígérkezett. Rácsodálkoztunk a Hegyestűre, a Monoszlón található egykori vulkán kürtőjének maradványára. Sok időnk nem volt erre a természeti csodára, ugyanis Balatonfőkajáron várt minket ebédre *Gyuri papa konyhája*. A házigazda igazi régi vagány, hatalmas sztorikkal a Balatonról és a világból. Nem mellesleg jó kezű gasztronómus és kiváló horgász. Meglepetésvendégként *Novi*, a magyar horgászélet örökmozgója is megjelent, így igazi történetmesélő, adomázós, szivarfüstös délutánba csöppentünk. A gödi ihletésű „sütike” és a finom kávé után elérkezett a búcsú ideje, irány Szőlőkislak! *Légli Géza* barátomhoz igyekeztünk, a kislaki borosgazdához, dél-balatoni borokat kóstolni.

Az időjárás miatt nagyjából három héttel hamarabb kezdődött a szüret, így kezdésnek 2024-es Irsai Olivér murcival indítottunk. A pince körbejárása után autóba pattantunk, és felkapaszkodtunk a borvidék legjobb termőhelyére, a Jánoshegyre. A hegyen korábban élénk paraszti élet zajlott, kis házakkal, szőlővel és nagy nyugalommal. Néhány házikó

HAZAI VIZEKEN

megmaradt, gondos kezek újítják, és igyekeznek újra életet lehelni a tájba. A hegy tetejéről rácsodálkoztunk a balatoni panorámára és a tanúhegyekre. Még hogy lapos a déli part – ugyan, kérem! Géza csak mesélt a hegyi kultúráról, a *Jankovich-Bésán* grófokról és birtokaikról, a szőlőről és a borról. A kóstolást a birtokon folytattuk, a *genius loci* ismét megjelent a jánoshegyi borokon keresztül, remek rizligék, chardonnay-k képében. Kislaki borokkal felszerel-

kezve intettünk búcsút a déli partnak, és a komp felé vettük az irányt. Az alkonyban hajóztuk át a Balatont, a parti szél hátán kezdtük megérteni a tájat és a balatoni embert. Kivételesen szerencsések, akik a tó partján élhetnek. Akaliba érve balatoni sajt- és borkóstolóval folytattuk az estét Csöngé Feri társaságában, akit elhalmoztunk frissen szerzett élményeinkkel és persze kislaki borokkal a csillagok alatt.

Másnap a Boti-féle reggeli után a búcsú pillanatai következtek, minden vele töltött percért hálaadás voltunk. Hazafelé még megálltunk az akarattyai magasparton, és búcsút vettünk a Balatontól is. Talán keveset horgásztunk? Lehetőséges, de számunkra a horgászat nem csak halfogás. Benne van a táj, a kultúra, a felfedezés öröme. Tujajosnak és Bütyöknek érezhettük magunkat pár napig, amire örökké emlékezni fogunk...